

Venecuelsko vprašanje.

Cleveland je popolnoma presenetil kongres z svojim dokaj energičnim poročilom glede venecuelskega vprašanja, ta odločnost bode mogoče duhove na daleč razburila. Le najožji prijatelji administracije so vedeli o tem poročilu, vse javne galerije so bile ta dan bolj slabo obiskane nego pri navadnih obravnavah. Ko je poročilo dospelo v kongres, so reševali redno vse zadeve in ti spisi so precej časa ležali na mizi govornika. Potem je Crispi prečital poročilo s tremi obširnimi prilogami, med temi je bila listina Olneya na angleško vlado in dva odgovora Salisburyja angleškega ministerskega predsednika.

Olney, državni tajnik Zjed. držav je Angleže obsojal, da zametujejo pri vprašanju venecuelskega prepira vse pravice in se upirajo le na vojaško moč, čudi se kako se slaga to postopanje s pravičnostjo angleškega plemena. Opiral se je na znano Monroe doktrino, in da Zjed. države ne morejo doguščati zaradi lastnih koristij, da se ne bi vtikali v to zadevo. Edina rešitev te kočljive zadeve je, ako se to preporno vprašanje reši potom mirovnega sodišča.

Kaj je Monroe doktrina? Ta doktrina ima svoje ime od predsednika Zjed. držav Monroe in bila sprejeta ter svetu naznanjena leta 1823. V njej se odločno zahteva, da si ne sme nikaka neamerikanska vlada niti pedenj amerikalanske zemlje osvojiti, razven iste, katero je že tedaj imela v svoji lasti, da se ta doktrina izvede in drži, braniti jo je v sili z orožjem v roki. Evropejske vlade niso bile nič kaj zadovoljne s tem proglašanjem, najmanj pa pogoltni Angleži, kateri po vseh petih delih zemlje vedno iščejo naselbine, Angleži niso oficijelno pripoznali Monroe doktrine, vendar pa molče pustiti to zadevo svojemu teku.

Amerikanci se še dandanes trdno drže te doktrine in imajo tudi prav, kakor hitro bi jedna država svoje prste stegala po amerikalanskem ozemlju, bi jej gotovo še druge sledile, preprirov in bojov bi ne bilo ne konca ne kraja, na nogah bi morali imeti velikansko vojno moč, to bi pa ne bilo nič drugega nego orjaški bremeni za ljudstvo. Monroe doktrina z odločnostjo gojena in varovana pa vsako misel na zasedanje amerikalanskega ozemlja takoj omaje.

Zakaj se prepirajo? Preprirov z Anglijo za svoje posesti v Guyana in Venecueli traja že od ustanovitve zadnje imenovane države in postal je še resnejši ko je Diego B. Urbanega, minister vnanih zadev Venecuele dne 26. jan. 1887. očital angleškemu poslaniku F. R. St. Johns kako enostransko je Anglija ta preprirov izkoristila. Z izgovorom, mejnega preprirova si je Anglija prilastila gospodarstvo nad Orinoco glavno prometno pot severo-zapada v južnej Ameriki, namesto da bi to zemljišče proglasila za neutralne dokler ni bil preprirov poravnal. Anglija je razsodbo mirovnega sodišča principijelno odklonila, vendar pa

mejne preprirove v severni Ameriki in na Haro l. 1827. in 1871. reševala po mirovnem sodišču. Glavna podlaga vseh zahtev bi le zamogla biti pogodba sklenjena v Londonu leta 1815. po katerej so postale holandske naselbine Berbence, Demara, in Essquimbo last Anglije. Venecuela zagotavlja, da je meja poslednje imenovane pokrajine reka enakega imena in navaja kot dokaz več pogodb iz vestfalškega miru l. 1648. Anglija zahteva Schomburgh črto, katero je l. 1811. zaznamoval britski zemljemerec Schomburgh in ta je zelo zapadno. Anglija se naslanja na stare pogodbe in se upira na dejstvo, da so Holandci zapadno od Essequim napravili trdnjave. To je vzrok preprirova. (Konec sledi.)

— **Miši in tisočaki.** Kmet Szales v Felegyazi na Ogerskem si je privaroval precej denarja in tisočak in več stotakov spravil v čumnati pod nekim starim sodom. Te dni je šel gledat, kako je z njegovim denarjem, a v veliko žalost je našel le nekaj raztrganih ostankov. Miši so tisočak in stotake raztrgale in deloma pojele.

— **Poboji v cerkvi.** Na sveti večer so na Tieza Veda na Ogerskem trije fantje pred polnočno službo z revolverji streljali na ljudi pred cerkvijo in jih več ranili. Povod temu je bilo to, ker je županstvo prepovedalo navadno ljudsko veselico po maši. Ti trije fantje so bili nevoljni, ker se ljudje niso uprli tej prepovedi.

— **Dinamitni atentat.** V stanovanju godbenega učitelja Bazzonija v Milanu je neznana ženska oddala za novoletno darilo neko škatljo. Ko jo je učitelj poskusil odpreti, se je razletela, in ga hudo poškodovala na rokah in obrazu.

Baron Hamerstein, katerega so zaradi sleparij prijeli v Atenah in izročili nemški vladi, je od ondu dopisoval pod imenom Herbert raznim nemškim listom. Časopisi so radi pri našali njegove spise, ker je v njih kaj spretno risal grške razmere.

— **Strah v cerkvi.** Na božični večer je župnik v Lüttru na Nemškem dal na obeh straneh oltarja zažgati grški ogenj. Zmes pa ni počasi gorela, temveč se je vse nakrat užgalo in vsa cerkev je bila nakrat polna dima. Užgala se je preproga pred oltarjem. Ljudje so naglo bežali iz cerkve in je bilo več poškodovanih.

— **Tovarna pogorela.** V Levovu je popolnoma pogorela velika tovarna Glowackega.

— **4000 oseb v nevarnosti.** Neko nedeljo v decembru se je nad 4000 oseb razveseljevalo z drsanjem na jezeru pri Novem Jorku. Vsi so bili veseli nad gladkim ledom, kar je zapazila policija, da se led podaja in pričel pokati. Ukazali so drsalcem, da naj jezero zapuste. Ali ljudje niso za to kazali nikakega veselja in so policaje celo zasmehovali, ti so morali štiri osebe prijeti, potem se jim je še le posrečilo drsališče sprazniti.

— **Hočejo Vanderbilte posnemati.** V Messias cerkvi je bila 16. dec. zvečer poroka gospice Klare Hazel Busch, hči znanega pivovarskega magnata Adolfa Busch v Novem Jorku, z nekim vestfalškim „baronom“ pl. Gontard. Stari Busch se je izjavil, da ga „ofcet“ velja 100.000 dol. in se hoče celo meriti z Vanderbilte v Novem Jorku. V Southern hotelu je bila po poroki pojedina, povabljenih je bilo 800. Sedaj pa govore, da se je druga hči zasijala v nekega pruskega stotnika in utegne kmalu priti do poroke. Stari Busch bode zopet štel tisočake, vsaj jih pa tudi lahko, ker jih je lahko pridobil.